

PATVIRTINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Želmenėlis“
direktorius 2014 m. spalio 8 d.
įsakymu Nr. V-38

PRITARTA

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo
skyriaus vedėjo 2014 m. spalio 7 d. įsakymu
Nr. ŠV1-265

**KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽELMENĖLIS“ NEFORMALIOJO VAIKŲ
ŠVIETIMO SVEIKOS GYVENSENOS UGDYMO PROGRAMA
„AUGU SVEIKAS IR STIPRUS“**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Želmenėlis“ (toliau – įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190925735. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.
2. Įstaigos buveinės adresas – Baltijos pr. 77, LT-94122 Klaipėda.
3. Programos pavadinimas – Klaipėdos lopšelio-darželio „Želmenėlis“ neformaliojo vaikų švietimo sveikos gyvensenos ugdymo programa „Augu sveikas ir stiprus“ (toliau – programa).
4. Programos rengėjai: Loreta Ilona Navardauskienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Dalia Vaitkienė, ikimokyklinio ugdymo neformaliojo švietimo mokytoja (pedagogė), Rima Veličkienė, bendrosios praktikos slaugytoja.
5. Programos koordinatorius - direktorė Genovaitė Žmuidienė.
6. Programos trukmė – tęstinė. Programos turinys koreguojamas pagal poreikį.
7. Programos apimtis - vieneri mokslo metai.
8. Programos dalyviai – ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai.
9. Programos įgyvendinimui įstaigoje sukurtos palankios materialinės ir sveikatos mokymo sąlygos: sporto salė su įvairiu sportiniu inventoriu vaikų sveikatos palaikymui, stiprinimui, sveikatos mokymo kambarėlis, kuriame sukauptos vaizdinės sveikatos mokymo priemonės, didaktiniai, stalo žaidimai, Lego dacta priemonės ir kt.
10. Programos aktualumas: būtinybė sveikatos mokymą glaudžiai sieti su ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programomis, formuoti teigiamą nuostatą sveikam gyvenimo būdui, vystyti bendruomeniškus vaikų ir ugdytojų santykius, stiprinti švietimo paslaugų veiksmingumą, lanksčiai, įvairiapusiškai ir taupiai naudoti turimus materialinius, intelektinius įstaigos išteklius.

II. SVEIKATOS MOKYMO PRINCIPAI

11. Sveikatingumo principas. Siekiama fizinės ir dvasinės sveikatos darnos, ugdant vaiko elgesį ir vertybes, kurios sudarytų sveikos ir saugios gyvensenos pamatus.

12. Individualizavimo ir diferencijavimo principas. Sveikatos mokymas grindžiamas atsižvelgiant į vaikų grupės ar į konkretaus vaiko individualius sveikatos mokymo poreikius, turimą patirtį, gebėjimus, pažinimo būdus, gyvenimo ritmą, interesus, galimybes ir amžių.

13. Tęstinumo principas. Siekiama sveikatos mokymo vieningumo bei tęstinumo šeimoje.

III. SVEIKATOS MOKYMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

14. Programos tikslas – padėti vaikams formuoti sveikos gyvensenos įgūdžius sveikatai naudingus gebėjimus bei nuostatas.

15. Programos uždaviniai:

15.1. ugdyti pozityvų požiūrį į sveiką ir saugią gyvenseną;

15.2. suteikti elementarių žinių apie fizinę, psichinę, socialinę sveikatą, jų svarbą vaiko augimui ir vystymuisi;

15.3. stiprinti šeimos ir darželio bendradarbiavimą puoselėjant sveikatos vertybes.

IV. UGDYMO TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

16. Programa siekiama formuoti sveikos ir saugios gyvensenos sampratą pagal 7 sveikatos mokymo sritis, atsižvelgiant į vaikų amžių.

17. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus programos turinys, naudojamos priemonės, įranga:

Eil. Nr.	Sritis	Turinys	Gebėjimai
17.1.	Savęs pažinimas	Pagrindinės kūno dalys, jų paskirtis. Vidaus organai ir jų funkcijos. Žmogaus panašumai ir skirtumai: išvaizda, ūgis, svoris, gebėjimai, pomėgiai, lytiškumas. Žmogaus kūno dalių judesiai, jų deriniai, koordinacija. Savitumo ir išskirtinumo suvokimas. Fizinės būklės pokyčių ir kūno poreikių tenkinimas. Fizinė jėga, ištvermė, greitumas, vikrumas. Vaiko dvasinio pasaulio ir kitų žmonių nuotaikos ir jausmų suvokimas. Lytiškumas. Saviraiška judesiu, mimika, garsu	Geba pažinti savo kūną ir suvokti save kaip savitą ir ypatingą. Geba suvokti fizinės būklės pokyčius ir kūno poreikių tenkinimą. Geba suprasti, kad kūnas turi ne tik prigimtines savybes, bet ir tas, kurias išsiugdo

Priemonės:

Žmogaus kūno sandaros modeliai, plakatai, ūgio matuoklis, pulso matuoklis, rankos jėgos matuoklis, svarstyklės, chronometras ir kt., vaizdinės priemonės, vaikų literatūra, spalvinimo knygelės, ugdomieji stalo žaidimai, didaktiniai ir kt. žaidimai, vaizdo ir garso įranga, muzikiniai įrašai, informacinės technologijos, Lego dacta priemonės

17.2.	Asmens higiena	Švaros ir tvarkos poveikis sveikatai. Asmens higienos samprata ir pagrindinės taisyklės. Kūno priežiūra. Drabužių ir avalynės priežiūra. Akių funkcijos ir paskirtis. Regos higiena ir apsauga. Burnos ir dantų priežiūra. Pieninių ir nuolatinių dantų kaita. Elgesys tualete	Geba suprasti švaros ir tvarkos poveikį sveikatai, įgyti asmens higienos įgūdžius
<p>Priemonės: Vaikų literatūra, vaizdinės priemonės, ugdomieji stalo žaidimai, asmens higienos priemonės, drabužių ir avalynės priežiūros priemonės, burnos ir dantų priežiūros priemonės, ūgio matuoklė, žandikaulio ir žmogaus kūno sandaros modeliai, Lego dacta konstruktoriai ir kt.</p>			
17.3.	Socializacija „Aš ir kiti žmonės“	Saviugda ir savikontrolė: nuotaika, savijauta, paguoda ir pagalba kitam. Socialus elgesys. Elgesys su gyvūnais. Patyčių prevencija. Fizinę negalią turinčių žmonių tolerancija. Profesijos ir jų reikšmė visuomenei. Gerumo, gailėstingumo, socialinių įgūdžių ugdymo projektai, konkursai, parodos	Geba prisitaikyti prie pokyčių, pratinasi būti grupės nariu. Geba bendrauti ir bendradarbiauti su vaikais, artimaisiais ir kitais žmonėmis paguosti, užjausti, padėti
<p>Priemonės: Vaikų literatūra, vaizdinės priemonės, ugdomieji stalo žaidimai, didaktiniai ir kt. žaidimai, vaizdo ir garso įranga, muzikiniai įrašai, informacinės technologijos, Lego dacta priemonės</p>			
17.4.	Sveikatinanti mityba	Sveikatinančios mitybos samprata: sveikos mitybos piramidė, „sveiki“ ir „nesveiki“ produktai, mitybos režimas, ekologiškas maistas. Daržovės ir vaisiai – vitaminų šaltinis. Kultūriniai – higieniniai įgūdžiai prie stalo. Vaikų mitybos įpročiai ir įgūdžiai. Kultūringo elgesio taisyklės ir bendravimas prie stalo. Budėjimas valgykloje	Geba suprasti ir taikyti pagrindinius sveikos mitybos reikalavimus. Geba tinkamai maitintis ir mandagiai elgtis prie stalo
<p>Priemonės: Sveiko maisto piramidė, vaikų literatūra, vaizdinės mokymo priemonės, ugdomieji stalo žaidimai, vaistažolės, priemonės ir įrankiai stalo serviravimui, maisto gaminimui, budėjimui valgykloje, patiekalų receptai, Lego dacta priemonės ir kt.</p>			
17.5.	Grūdinimas	Grūdinimosi poveikis sveikatai. Pagrindiniai grūdinimosi principai. Grūdinimas oru, saule, vandeniu atsižvelgiant į metų laikus.	Geba suprasti grūdinimosi naudą sveikatai, grūdintis padedamas suaugusiojo

		Aprangos ir oro sąlygų atitiktis. Patalpų vėdinimas, pasivaikščiavimas gryname ore, oro ir saulės vonios, braidymas ir maudymasis atvirame lauko baseine, vaikščiavimas basomis	
<p>Priemonės: Vaikų literatūra, vaizdinė medžiaga, priemonės žaidimams su vandeniu (malūnėliai, semtuvėliai, kempinės, prijuostės ir kt.), pripučiami baseinai, masažinės pirštinaitės, rankšluosčiai, vienkartiniai puodeliai, šiaudeliai, priemonės skirtos pėdų ir viso kūno masažui, lauko žaidimai, Lego dacta konstruktoriai</p>			
17.6.	Socialinis ir psichologinis saugumas	Harmoninga sąveika su aplinka, emocinis supratimas ir palaikymas: pedagogas – vaikas, vaikas – vaikas, pedagogas – pedagogas, pedagogas – šeima. Socialinių ir saugaus elgesio įgūdžių plėtojimas. Saugus elgesys gatvėje	Geba bendrauti ir bendradarbiauti su vaikais, artimaisiais ir kitais žmonėmis. Geba suvokti neatsargaus elgesio artimoje aplinkoje, gatvėje su nepažystamais žmonėmis pasekmes
<p>Priemonės: Vaikų literatūra, spalvinimo knygelės, vaizdinės priemonės, ugdomieji socialiniai, didaktiniai ir kt. žaidimai, vaizdo ir garso įranga, muzikiniai įrašai, informacinės technologijos, Lėgo data priemonės, saugaus eismo taisyklės, kelio ženklai, šviesoforas, perėjos</p>			
17.7.	Sveikatos palaikymas ir stiprinimas	Ligų prevencija. Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija, pagalbos telefonas. Plokščiapėdystės prevencija ir taisyklingos laikysenos ugdymas. Žalingų įpročių prevencija. Nuovargio prevencija. Ligų ir traumų prevencijos priemonių sistema lopšelyje-darželyje	Geba rūpintis ir saugoti savo sveikatą, laikosi savisaugos taisyklių. Geba pažinti aplinkoje esančius pavojus, kreiptis pagalbos
<p>Priemonės: Metodinė literatūra, priemonės ir įranga skirta plokščiapėdystės ir taisyklingos laikysenos profilaktikai: plokščiapėdystės profilaktikos takeliai, ūgio ir taisyklingos laikysenos matuokliai, masažiniai kamuoliukai, lazdelės, gimnastikos kilimėliai, vaizdo ir garso įranga, muzikiniai įrašai, informacinės technologijos</p>			

18. Ugdymo metodai:

18.1. tradiciniai - žodis, vaizdas, žaidimas, pratybos;

18.2. kūrybiniai (aktyvinamieji) - „minčių lietus“, interviu, diskusijos, blyksnis, pasakojimų apie sveikatą, sveiką gyvenseną kūrimas, inscenizacijos, improvizacijos, eksperimentas, tyrinėjimas, projektas, konkursas, „žinau, noriu žinoti, sužinojau“, informacinės ir komunikacinės technologijos ir pan.

V. PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

19. Įgyvendinus programą vaikas:

19.1. žino ir taiko pagrindinius sveikos gyvensenos principus;

19.2. supranta fizinės, psichinės, socialinės sveikatos reikšmę vaiko augimui ir vystymuisi;

19.3. suvokia save kaip asmenį, pasižymintį unikaliomis savybėmis, supranta, kad augdamas jis keičiasi ir tobulėja;

19.4. palaiko palankius santykius su kitais žmonėmis, yra draugiškas, bet atsargiai elgiasi su nepažįstamaisiais;

19.5. laikosi elementarių asmens higienos ir aplinkos švaros reikalavimų, moka prižiūrėti ir rūpintis savo kūnu, teikia pirmenybę sveikam ir vertingam maistui, noriai grūdinasi, įprastoje, kasdienėje aplinkoje saugiai elgiasi.

20. Pasiekimų vertinimo metodai: stebėjimas, vaiko elgesio, veiklos ir darbų analizė, individualūs pokalbiai, diskusijos su vaiku, ugdytojų tėvais, garso, vaizdo įrašai.

21. Vaikų sveikatos mokymo pasiekimų vertinimo dažnumas: vaiko daroma pažanga yra vertinama nuolat, pasirenkant vertinimo būdus ir metodus. Stebėjimų rezultatai fiksuojami du kartus per metus (rudenį ir pavasarį), numatant individualios pagalbos vaikui priemones sveikatos mokymo žinioms, gebėjimams ir įgūdžiams tobulinti. Galimi ir tarpiniai vaikų pasiekimų vertinimai.

22. Vaikų sveikatos mokymo pasiekimų fiksavimo formos: vaiko pasiekimų ir pažangos stebėjimo lentelės.

23. Vaiko pasiekimai ir pažanga su ugdytinių tėvais aptariama individualiai.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Želmenėlis“
metodinės tarybos posėdžio

2014 m. rugsėjo 18 d.

protokoliniu nutarimu (protokolo Nr.1)

NAUDOTA LITERATŪRA IR INFORMACIJOS ŠALTINIAI

1. Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašas. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. V-1009 redakcija.
2. Žmuidienė G., Milvydienė A., Adaškevičienė E. Klaipėdos miesto 19-ojo lopšelio-darželio „Želmenėlis“ sveikos gyvensenos ugdymo programa „Sveikatos versmelė“. Klaipėda, KU leidykla, 1997.
3. Žmuidienė G., Milvydienė A. Sveikos ir saugios gyvensenos ugdymas lopšelyje-darželyje. Klaipėda, Pėdsekys, 2003.

LOPŠELIS-DARŽELIS „ŽELMENĖLIS”

METODINĖS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2014-09-18 Nr. 1.

Klaipėda

Susirinkimas įvyko. 2014-09-18 13.00 val.

Susirinkimo pirmininkė. L. I. Navardauskienė

Susirinkimo sekretorė. S. Fedenko

Dalyvavo: Ona Šarkauskienė, Violeta Malakauskienė, Audronė Vilienė, Zina Povilaitienė, Dalia Vaitkienė, Alma Kontrimienė.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Klaipėdos lopšelio-darželio „Želmenėlis“ neformaliojo vaikų švietimo sveikatos mokymo programos „Augu sveikas ir stiprus“ pristatymo ir aptarimo.
2. Dėl Klaipėdos lopšelio-darželio „Želmenėlis“ neformaliojo vaikų švietimo fizinio aktyvumo optimizavimo programos pristatymo ir aptarimo.
3. Dėl „Priešmokyklinio ugdymo bendrosios programos“ pristatymo ir aptarimo.
4. Dėl „Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo“ pristatymo ir aptarimo.

1. SVARSTYTA. Klaipėdos lopšelio-darželio „Želmenėlis“ neformaliojo vaikų švietimo sveikatos mokymo programos „Augu sveikas ir stiprus“.

NUTARTA. Pritarti Klaipėdos lopšelio-darželio „Želmenėlis“ neformaliojo švietimo sveikatos mokymo programai „Augu sveikas ir stiprus“.

2. SVARSTYTA. Klaipėdos lopšelio-darželio „Želmenėlis“ neformaliojo vaikų švietimo fizinio aktyvumo optimizavimo programa.

NUTARTA. Pritarti Klaipėdos lopšelio-darželio „Želmenėlis“ neformaliojo vaikų švietimo fizinio aktyvumo optimizavimo programai.

3. SVARSTYTA. „Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa“ patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-779.

NUTARTA: Supažindinti įstaigos pedagogus su „Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-779. Pedagogams nuo 2015-09-15 ugdomąjį procesą organizuoti vadovaujantis naująja priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa.

4. SVARSTYTA: „Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774

NUTARTA Aptarti „Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašą“ .mokytojų metodiniame susirinkime.

Posėdžio pirmininkė

L. I. Navardauskienė

Posėdžio sekretorė

S. Fedenko